

PROGRAMACIO 2012-2013

EXPOSICIONS TEMPORALS

Igual que el Museu en el seu conjunt, les exposicions temporals han de tenir com a objectiu principal contribuir activament al posicionament del Museu com un centre de solidesa científica i d'excel·lència, com a principal referència picassiana en el panorama local i internacional.

El Programa ha d'incloure diverses tipologies d'exposicions que aprofundeixin en el coneixement i promulguin, el seu torn, noves lectures de la Col·lecció, així com de l'obra picassiana, introduint a més un camp tangencial, en afavorir i permetre un diàleg obert amb la nostra contemporaneïtat des de la seva relació amb l'artista.

Per celebrar el cinquantè aniversari del museu, es realitzaran una sèrie de mostres documentals, a través de les quals s'aprofundirà en la gènesi del museu, recalcant en la relació intrínseca d'un grup de barcelonins, clau en els inicis de la institució. Organitzada pel Centre de Coneixement i Recerca.

Tardor 2012

Ceràmiques. Trenta anys de la donació de Jacqueline Picasso.
(25 octubre 2012 – 2 abril 2013)

Celebrem el trentè aniversari de la donació de les 41 ceràmiques de Picasso donats per la seva vídua, aquestes peces són gairebé la totalitat del fons de ceràmiques del Museu que compta amb 42 peces. S'exposaran en la seva totalitat per primera vegada en gairebé dues dècades.

La mostra posarà en relleu la interconnexió entre la ceràmica, Jacqueline i Picasso a través d'una petita introducció de 10 peces (tela, ceràmica, obra gràfica i fotografia).

Comissariada pels experts en la ceràmica de Picasso, Marilyn MacCully i Michael Raeburn.

Per a l'ocasió es publicarà un estudi a fons de les peces i la història de la donació, la dita publicació passarà a convertir-se posteriorment en el catàleg de la col·lecció del museu.

Primavera – estiu 2013

Yo Picasso. Autoretrats.
(29 maig – 15 setembre 2013)

El període temporal d'aquest gènere artístic abasta uns setanta-vuit anys, des de la seva infància, 1894, fins a poc abans de la seva mort, 1972. L'Autoretrat li serví a Picasso per a diferents objectius: en uns deixà testimoni de fets biogràfics; en d'altres hi projectà pensaments, dèries o divertiments i, gairebé en tots, emprà el propi rostre com a laboratori de les més diverses experimentacions formals. Aquesta producció no presenta una estructura lineal, de manera que el gruix de l'autoretrat tradicional es concentra en els anys d'adolescència i joventut, i presenta manifestacions puntuals en períodes posteriors, sobretot el quadrienni 1917-1921. S'intensificaria novament durant la seva vellesa, a partir dels anys seixanta en endavant, sobretot a partir de l'obra gravada.

L'exposició analitzarà la importància de retrat fotogràfic, bàsicament durant el període cubista. També hi haurà variants conceptuals més subtils de l'autoretrat com autorepresentacions críptiques amb ombres i perfils així com dobles híbrids a partir d'animals –minotaure, mono-o

personalitats hiperbòliques –arlequí-. Temes centrals picassians com la imatge de l'artista. Tancarà l'exposició la sèrie d'autoretrats de mort de 1972, una de les produccions més impactants de tota la història de l'art.

Comissariada per Eduard Vallès i Isabel Cendoya.

Tardor 2013

La vie

(octubre – gener 2014)

Projecte *Terrats de Barcelona (MPB 112943)*.

La pintura *Terrats de Barcelona (MPB 112943)* es una de les obres emblemàtiques realitzada per Picasso durant la seva estada a Barcelona al 1903.

S'ha realitzat un estudi exhaustiu de la pintura i la mostra presenta les seves conclusions reveladores.

Una radiografia de l'obra realitzada al 2003 va posar de relleu una imatge subjacent representant una parella abraçada i que, per temàtica, seria contemporània a la imatge visible.

Els resultats d'aquest estudi han posat de manifest l'estreta relació entre la imatge no visible de la parella desvelada per la radiografia amb altres dibuixos de la col·lecció del mateix període, així com les coincidències cromàtiques amb pintures de finals de 1901.

Pel que fa a la representació de la parella, és un tema recurrent en la producció de Picasso de 1902-1903 que conclourà magistralment amb la gran obra *La Vida*, realitzada a Barcelona al 1903 i actualment al Cleveland Museum of Art.

Es per aquest motiu, que la proposta d'exposició es presentarà conjuntament amb el Cleveland Museum amb l'objectiu d'establir les connexions entre la seva pintura, els dibuixos relacionats de la col·lecció del museu i la imatge amagada sota la pintura *Terrats de Barcelona*.

La mostra tindrà un caràcter eminentment tècnic amb l'aportació del material científic obtingut, les analítiques per a la caracterització de materials i les dades sobre la tècnica pictòrica.

Comissariada per Reyes Jiménez, amb la col·laboració del Cleveland Museum of Art (pendent de tancar conveni).

PROGRAMES EDUCATIUS I ACTIVITATS

PRESENTACIÓ

El Departament de Programes del Museu Picasso es constitueix com una àrea activa del Museu que s'adreça als seus públics desenvolupant programes que tenen com a objectius:

- adreçar les necessitats culturals de públics diversos, amb una oferta de qualitat que permeti aprofundir en el coneixement sobre l'obra de Pablo Picasso
- establir-se com a recurs educatiu i acadèmic de referència en la trajectòria picassiana
- treballar amb un èmfasi en el vincle entre l'artista i Barcelona
- enfortir la relació del museu amb el seu entorn, tant a nivell de barri com territorial
- desenvolupar relacions de qualitat amb els seus públics, tant vivencials com a través de les comunitats on-line

PROPOSTA DE LÍNIES D'ACTIVITATS ESTIU-TARDOR 2012

Es vol oferir una experiència educativa directa, plena de vitalitat, alhora que estimulants, amb activitats interactives i dotada de continguts adequats a les necessitats i formes de comunicació dels participants, compartint el que cadascú pensa i sent sobre el que veu i guiats pels educadors del Museu.

Les activitats s'estructuren entorn tres eixos principals: la col·lecció del museu, les exposicions temporals i les activitats de relació amb l'entorn.

1. ENTORN LA COL·LECCIÓ:

1.1 ACTIVITATS INFANTILS I FAMILIARS

Activitats adreçades a explorar l'obra de Picasso d'una manera oberta, creativa i profunda, amb metodologies pedagògiques que facilitin el desenvolupament del pensament crític i estimulin l'aprenentatge autònom en el participant, amb la finalitat de promoure l'observació directa de l'obra d'art, la reflexió sobre el que es veu i el debat obert entorn la creació artística.

Programa educatiu per ensenyament reglat

Visites-taller i visites dinamitzades a la col·lecció, on es promou l'observació de l'obra i el debat entorn el fet creatiu. L'obra de la col·lecció és el punt de partida per fer una exploració de l'entorn, treballant Picasso d'una manera transversal i amb un èmfasi amb la relació entre l'artista i Barcelona.

Temporalitat: curs escolar

El misteriós cas del Picasso

Visita familiar al museu en clau de recerca lúdica, on l'educador planteja unes preguntes/pistes a respondre a partir de l'observació de l'obra, en la resolució de les quals està implicada tota la família.

Temporalitat: tardor

Taller de Nadal

Taller entorn les disciplines artístiques presents a la col·lecció, amb una reflexió sobre les propietats expressives de la disciplina, la seva aplicació en les obres de la col·lecció i una posada en pràctica per part de l'infant.

Temporalitat: dies laborals durant les vacances escolars de Nadal

1.2 ACTIVITATS PER ADULTS

A més de la programació orientada a infants i estudiants, es volen implantar programes amb una àmplia oferta dirigida a tot tipus de públics: professionals; associacions i centres d'adults; persones de la tercera edat; sense oblidar aquells adults amb un interès per aprendre i gaudir de l'art en el seu temps de lleure.

ArtTicket BCN i Biblioteques de Barcelona

En el marc de la xarxa ArtTicket BCN, el museu participa en el programa coordinat per Biblioteques de Barcelona "No t'ho perdís", amb xerrades a les biblioteques per part de personal del museu i visites als centres.

Temporalitat: juny

Visites guiades interactives per públic general

De la mà d'educadors, un cop a la setmana s'ofereixen visites guiades per a públic general, en català, castellà i anglès, on es posa èmfasi en generar un debat obert entorn l'obra i la seva apreciació per part dels assistents.

Temporalitat: tot l'any (excepte agost)

1.2 ACTIVITATS PER ADULTS 2012 PERMANENT (CONTINUA)

Visites als patis medievals del museu

Els vespres dels dijous de l'estiu s'oferirà l'oportunitat d'aprofundir en el coneixement sobre l'important patrimoni que són els edificis del museu.

Temporalitat: juny-juliol

Cursos de formació per professorat

Cursos per a professionals de l'ensenyament que desitgin aprofundir en com treballar l'art de manera transversal i interdisciplinària, aprofitant les seves capacitats per desenvolupar l'observació, el coneixement social, l'anàlisi crítica, la imaginació i la creativitat, prenent l'obra de Picasso com a punt de partida.

Temporalitat: juliol

Club de Lectura

Sessions mensuals de treball i debat sobre lectures picassianes, ja sigui obres sobre l'artista, d'autors del seu cercle d'amistats personals, de l'entorn barceloní de l'autor o temàtiques relacionades amb l'activitat i les exposicions del museu.

Temporalitat: curs escolar

Aquest mes parlem de...

Programa de treball entre museu i estudiants universitaris, on cada mes un estudiant, després de rebre una formació per part de professionals del museu, prepara una presentació pública de 20 minuts entorn una obra de la col·lecció.

Temporalitat: curs escolar

Taller de memòria per a la tercera edat

L'art és una eina molt poderosa per treballar la memòria, les associacions, els records... A partir de la nostra col·lecció es treballarà en un taller de sis mesos de durada enfocat als avis del veïnat, tot proporcionant les metodologies de sistematització, agilitat mental i atenció per millorar la seva qualitat de vida.

Temporalitat: octubre 2012 – abril 2013

Jornades de restauració

A partir de descobriments recents realitzats durant treballs de restauració i conservació en obres en paper de la col·lecció, se celebraran aquestes sessions per a professionals de la restauració i conservació preventiva.

Temporalitat: setembre

1.2 ACTIVITATS PER ADULTS 2012 PERMANENT (CONTINUA)

Taller per adults (Taller de tardor)

Taller pràctic entorn disciplines artístiques presents a la col·lecció, prenent com a punt de partida l'ús picassà de la disciplina. Orientats a adults amb una certa experiència prèvia, aquests tallers combinen formació tècnica amb formació artística.

Temporalitat: novembre

Projectes de col·laboració

Presentació del projecte que cada any el museu realitza amb un grup d'estudiants d'ensenyament superior, que liderats el seu professorat i pel museu, durant un semestre centren el seu projecte en els coneixements que el museu els aporta. Enguany s'està treballant amb els estudiants del Taller de Projectes d'Art de tercer curs de Graduat Universitari de l'Escola Massana.

Temporalitat: desembre

Curs de formació per guies turístics

Orientat a guies oficials, aquesta proposta de formació intensiva els proporcionarà informació sobre l'obra de Picasso, la col·lecció del museu i els seus orígens i els edificis singulars que l'allotgen.

Temporalitat: setembre

2. ENTORN LES EXPOSICIONS TEMPORALS:

En el marc de les exposicions temporals, es desenvoluparan programes que, mantenint les metodologies i objectius de les propostes per la col·lecció, permetin aprofundir en nous aspectes de la creació artística. Així doncs, aquests programes es tradueixen també en visites guiades interactives; xerrades a les sales, tallers per a nens i joves; cicles de conferències, simposis i cursos; trobades de professionals i cursos de formació per col·lectius, etc.

Durant la tardor del 2012 hi ha prevista la següent exposició temporal: *Jacqueline: 30 anys de la donació al Museu Picasso*.

2.1 ACTIVITATS INFANTILS I FAMILIARS

Taller infantil de ceràmica

Prenent la ceràmica com a punt de partida i mètode d'experimentació, es farà una reflexió amb l'infant sobre l'objecte quotidià i la intencionalitat de l'objecte artístic, tot mirant com Picasso feia servir plats i safates i els convertia en obres d'art.

Temporalitat: novembre i desembre

Programa educatiu per ensenyament reglat

Segons el model de visites-taller i visites dinamitzades proposades per la col·lecció, s'oferiran visites a l'exposició temporal per grups escolars.

Temporalitat: curs escolar

2.2 ACTIVITATS PER ADULTS

Visites guiades per públic general i per públic amb necessitats especials

Visites guiades setmanals per aprofundir en les tesis de l'exposició i la tasca de recerca i comissariat del museu.

Temporalitat: octubre 2012-abril 2013

2.2 ACTIVITATS PER ADULTS 2012 TEMPORALS (CONTINUA)

Seminari entorn les donacions i el projecte de la llei de mecenatge

Exploració dels aspectes pràctics i legals, experiències i casos d'estudi, amb un especial èmfasi en el projecte de la llei de mecenatge, analitzada per experts en dret i en patrimoni, així com les implicacions en la construcció de les col·leccions que la pràctica de a donació té en la museologia.

Temporalitat: novembre

Taller per adults de ceràmica

Exploració de noves experiències artístiques en aquesta tècnica, de la mà d'artistes contemporanis que hi experimenten en l'actualitat.

Temporalitat: novembre-desembre

PROPOSTA DE LÍNIES D'ACTIVITATS 2013

Les metodologies a usar durant el 2013 seran les mateixes que les desenvolupades en el tercer trimestre de l'any 2012, amb les revisions i millores corresponents que garanteixen la formació contínua del personal i l'adequació a canvis en l'exhibició de la col·lecció permanent.

1. ENTORN LA COL·LECCIÓ:

1.1 ACTIVITATS INFANTILS I FAMILIARS

El misteriós cas del Picasso¹

Temporalitat: febrer-abril

Contes i Tocs

Recorreguts per la col·lecció permanent, contemplant les obres i parlant-ne en clau de conte, donant lloc a explorar les emocions, les idees i les evocacions que ens generen.

Temporalitat: febrer-abril

Programa educatiu per ensenyament reglat

Temporalitat: curs escolar

Visita familiar al museu

Pares i fills compartiran les seves opinions, experiències i aprenentatges en una visita que posa l'èmfasi en el diàleg entorn l'obra i les emocions que genera. En aquesta primera edició, hi haurà una atenció especial a la creació del museu, en ocasió de la celebració del 50 aniversari del mateix.

Temporalitat: tardor

Taller de Nadal

Temporalitat: dies laborals durant les vacances escolars de Nadal

---

¹ En aquelles activitats que ja han estat descrites anteriorment, s'omet reiterar la descripció

1.2 ACTIVITATS PER ADULTS

Les línies d'activitats previstes per al 2013 aprofundiran, en ocasió de la celebració del 50è aniversari del Museu Picasso, en la gènesi del mateix i en les persones i les circumstàncies que van fer possible la seva creació al 1967, així com es continuarà treballant en la reflexió sobre el fet artístic, en les sessions acadèmiques destinades a posar en contacte professionals i estudiants, i en el treball orientat a la formació de professionals.

Programa de formació d'estudiants

Mitjançant un sistema de beques, cada departament del museu oferirà oportunitats als estudiants d'inserir-se en el món laboral i de conèixer com es desenvolupen les tasques professionals en un museu. Amb col·laboracions amb la UB, UAB, Ramon Llull, IDEC, etc

Temporalitat: gener-juny

Visites guiades interactives per públic general

Temporalitat: tot l'any (excepte agost)

Visites guiades per públic amb necessitats especials

Visites descriptives per persones amb discapacitat visual; visites amb lectura labial per persones amb discapacitat auditiva; visites amb intèrpret en llenguatge de signes; visites en llenguatge universal orientades a persones amb discapacitats cognitives.

Temporalitat: curs escolar

Picasso en Lletra

Concurs de relats curts entorn obres de la col·lecció del museu, en col·laboració amb la plataforma de difusió de la literatura catalana Lletra de la Universitat Oberta de Catalunya.

Temporalitat: abril-maig

Cursos de formació per professorat

Cursos per a professionals de l'ensenyament que desitgin aprofundir en com treballar l'art de manera transversal i interdisciplinària, aprofitant les seves capacitats per desenvolupar l'observació, el coneixement social, l'anàlisi crítica, la imaginació i la creativitat, prenent l'obra de Picasso com a punt de partida.

Temporalitat: juliol

1.2 ACTIVITATS PER ADULTS 2013 PERMANENT (CONTINUA)

Vist per...

En aquest programa s'ofereixen "visites guiades" molt personals, de la mà de reconeguts professionals d'àmbits i disciplines diversos, que aporten noves mirades a la col·lecció.

Temporalitat: març-juny

Seminari: Jaume Sabartés, home clau en la creació del museu

En ocasió del 50è aniversari de la creació del Museu Picasso, s'impartiran aquestes sessions acadèmiques entorn la figura de Jaume Sabartés, el seu paper en la creació del museu, així com el moment socio-polític de la inauguració i els personatges clau en la gestació del museu.

Temporalitat: maig

ArtTicket BCN i Biblioteques de Barcelona

La col·laboració en el marc de la xarxa ArtTicket BCN amb Biblioteques de Barcelona s'ampliarà a dos programes, el programa "No t'ho perdís", amb xerrades a les biblioteques per part de personal del museu i visites als centres, i el cicle de conferències "Els museus des de dins", sobre el funcionament professional dels museus.

Temporalitat: juny

Club de Lectura

Temporalitat: curs escolar

Aquest mes parlem de...

Temporalitat: curs escolar

Taller de memòria per a la tercera edat

Temporalitat: curs escolar

Curs de formació per guies turístics

Temporalitat: setembre

Taller per adults (Taller de tardor)

Temporalitat: novembre

2. ENTORN LES EXPOSICIONS TEMPORALS:

Les exposicions programades per al 2013 són *Jacqueline: 30 anys de la donació al Museu Picasso* (títol provisional, fins a l'abril 2013), *Yo Picasso. Autorretrats* (maig-setembre) i *La vie* (tardor).

2.1 ACTIVITATS INFANTILS I FAMILIARS

Jacqueline: 30 anys de la donació al Museu Picasso

Taller infantil de ceràmica

Temporalitat: gener-abril

Programa educatiu per ensenyament reglat

Temporalitat: curs escolar

Yo Picasso. Autorretrats

Activitats per casals d'estiu

Temporalitat: juny i juliol

La vie

Taller sobre el color

El color és un element fonamental en la creació, i alhora respon a uns principis científics: des d'aquesta relació entre la ciència i l'art es treballarà una proposta de creació lúdica i alhora educativa.

Temporalitat: tardor

2.2 ACTIVITATS PER ADULTS

Jacqueline: 30 anys de la donació al Museu Picasso

Visites guiades per públic general i per públic amb necessitats especials

Temporalitat: octubre 2012-abril 2013

2.2 ACTIVITATS PER ADULTS 2013 TEMPORALS (CONTINUA)

Yo Picasso. Autorretrats

De la mà de... Visita dels comissaris de l'exposició

Temporalitat: octubre

Universitat d'estiu: Seminari "L'exploració del jo"

Cicle de conferències entorn el "jo": aspectes filosòfics, artístics, ètics i científics de l'autorepresentació i l'exploració de la imatge d'un mateix.

Temporalitat: juliol

La vie

De la mà de... Visita dels comissaris de l'exposició

Temporalitat: octubre

Taller: Els *pentimenti*. Fer i refer

Taller orientat a joves adults que, a partir d'una anàlisi de la informació obtinguda per nous mitjans sobre els *pentimenti*, les obres repintades a sobre i els processos de decisions i de treball de l'artista davant del llenç, planteja com treballar amb nous mitjans digitals els processos de correcció, canvi i procés de creació.

Temporalitat: novembre

Cicle de conferències: Cap a l'època blava

Cicle de conferències magistrals entorn aquest període creatiu de Picasso, que exploraran com, a través d'estudis tècnics d'un determinat nombre d'obres, podem reconstruir la transició d'un intens colorit cap als blaus ombrívols de la seva època blava.

Temporalitat: novembre

Visites guiades per públic general i per públic amb necessitats especials

Temporalitat: tardor